

Likelydende brev til:
Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10, 8002 BODØ
Statens kartverk Tinglysing, 3507 HØNEFOSS

Trondheim, 19.2.2014

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/11161

Saksbehandler:
Pål Foss Digre

Mottatt FM-NO

24 FEB. 2014

Forskrifts- og navneendring Fauskeidet naturreservat, Fauske og Sørfold kommuner, Nordland

Vi viser til tidligere korrespondanse angående endringer av verneforskrift for Fauskeidet naturreservat.

Bakgrunn

I forbindelse med at Fylkesmannen utarbeidet forvaltningsplan for Fauskeidet naturreservat ble Fylkesmannen oppmerksom på at det i verneforskriften ikke er tatt hensyn til at fylkesveg 826 (Røsvikveien) krysser reservatet. Det er videre slik at Telenor har et koblingshus inne i reservatet, en lavspentlinje krysser området samt at området benyttes i reindrifta. Ordlyden i gjeldende forskrift tar ikke hensyn til disse aktivitetene.

På denne bakgrunn utarbeidet Fylkesmannen forslag til forskriftsendring for å ta hensyn til de faktiske forholdene, samt for foreta enkelte korrigeringer. Forslaget ble sendt på høring og det kom inn seks høringsuttalelser. Høringsinstansene hadde i hovedsak ingen innvendinger til de foreslåtte endringene, men hadde forslag til flere andre endringer. Noen av disse er som det fremkommer nedenfor innarbeidet i Fylkesmannens endelige tilrådning.

De konkrete forslagene gjennomgås punktvis nedenfor.

Rettslige utgangspunkt

Fauskeidet naturreservat ble opprettet ved kgl. res. av 16. desember 1983. Formålet med fredninga er i følge verneforskriftens punkt III: «å bevare et produktivt og artsrikt våtmarksområde og et vakkert landskapsområde, spesielt av hensyn til det varierte plantelivet og et særdeles rikt og interessant fugleliv».

Ved delegasjonsvedtak av 3. november 1988 er Miljødirektoratet delegert myndighet til å foreta enkelte forskriftsendringer i verneforskrifter, herunder til å «endre verneområdets navn», «rette feil og unøyaktigheter i beskrivelsen av det vernete området» og foreta «andre endringer i vernebestemmelsene som ikke strider med formålet med vernet».

Navneendring til Fauskeidet

I verneforskriftens punkt I er skrivemåten «Fauskeidet» benyttet både for stedsnavn og som navn på reservatet. Fylkesmannen foreslår at skrivemåten endres til «Fauskeidet» i tråd med offentlig godkjent skrivemåte for stedsnavnet.

Miljødirektoratet er enig med Fylkesmannen i at navnet på naturreservatet bør tilsvare godkjent skrivemåte for stedsnavnet Fauskeidet, og endrer derfor skrivemåten i punkt I til «Fauskeidet» både for stedsnavn og for navn på verneområdet.

Endring av angivelse av berørte eiendommer og kommuner

Forskriftens punkt II inneholder oppregning av berørte eiendommer. Fylkesmannen har foretatt en gjennomgang av hvilke eiendommer som geografisk ligger innenfor naturreservatet. Denne viser flere avvik, blant annet at reservatet også berører ett gnr./bnr. i Sørfold kommune.

Miljødirektoratet vedtar å korrigere forskriftens angivelse av berørte eiendommer og kommuner i punkt II. Samtidig inkluderes Miljødirektoratet i oppregninga av organer som oppbevarer kart og fredningsbestemmelser, mens navnet «Miljøverndepartementet» endres til «Klima- og miljødepartementet» for å gjenspeile navneendring fra 1. januar 2014.

Endring av forskriftens tittel

På bakgrunn av de ovennevnte endringene av verneområdets navn og angivelsen av berørte kommuner endres også tittelen til «Forskrift for Fauskeidet naturreservat i Fauske og Sørfold kommuner».

Endring av verneformålet og andre endringer knyttet til samisk historisk bruk og reindrift.

I høringsrunden kom det inn forslag fra Sametinget om å endre formålsbestemmelsen i forskriftens punkt III til også å inkludere vern av naturgrunnet for samisk kultur. Fylkesmannen har tilrådt å endre forskriftens verneformål i henhold til dette forslaget. Videre foreslås det at det ved utøvelse av reindrift åpnes for «nødvendig bruk av beltekjøretøy på snødekt mark» og for bruk av gjeterhund. Det tilrådes videre at det inntas bestemmelser om at det kan gis dispensasjon for bruk av lett terrengkjøretøy på barmark og «oppføring av gjerder og samleanlegg».

Reindriftsforvaltningen i Nordland ga i sin høringsuttalelse uttrykk for at bruk av barmarkskjøretøy ikke bør være søknadspliktig så lenge bruken er i samsvar med distriktsplan, men Fylkesmannen har opprettholdt sin tilrådning.

Sametinget ønsker i utgangspunktet også at bestemmelse om at «kulturminner skal beskyttes» blir inntatt i verneforskriften. Fylkesmannen har ikke tilrådt denne endringa utover å foreslå en bestemmelse om mulighet for å gi tillatelse til «istandsetting, restaurering og skjøtsel» av kulturminner som nevnt nedenfor.

Miljødirektoratet ser at den historiske samiske bruken av området kan tilsa at verneformålet bør endres slik Fylkesmannen tilrår. Som nevnt over er imidlertid Miljødirektoratets myndighet begrenset til å foreta endringer «som ikke strider med verneformålet». Vi forstår dette slik at endringer av verneformålet i seg selv, ligger utenfor vår myndighet. Det fremstår prinsipielt sett heller ikke som heldig å endre verneformålet for et naturreservat uten at endringsforslaget har vært

til høring. Vi antar videre at tilsvarende endring av verneformålet kan være aktuelt for en rekke eldre verneområder. Av hensyn til ressursbruken anser vi det derfor mest hensiktsmessig å avvente videre behandling av denne endringa til vi har fått inn flere tilsvarende saker, som så eventuelt samlet kan legges frem for kongelig resolusjon.

Vi finner det videre naturlig at avveinga av hvordan vernebestemmelsene skal tilpasses samisk bruk ses i sammenheng med eventuelle endringer i formålet. Vi velger derfor også å foreløpig avvente videre behandling av de foreslåtte endringene knyttet til reindrifta.

Vi understreker for ordens skyld at Fylkesmannen, frem til avklaring foreligger, har anledning til å gi dispensasjoner fra verneforskriften etter naturmangfoldloven § 48, etter retningslinjene som fremgår i forvaltningsplanen.

Endringer knyttet til bruk og vedlikehold av fylkesveg 826 (Røsvikveien)

Gjeldende forskriftstekst tar ikke hensyn til at fylkesveg 826 går igjennom reservatet. Forskriften angir blant annet at det er forbud mot motorisert ferdsel uten at ordlyden angir noen unntak. Vegen har ligget der siden før vernevedtaket. Fylkesmannen har foreslått at det inntas bestemmelser om at vernereglene ikke er til hinder for motorisert ferdsel på fylkesveg 826 eller for drift og vedlikehold av vegen.

Miljødirektoratet legger til grunn at det skyldes en uteglemmelse at verneforskriftens ordlyd ikke åpner for motorisert ferdsel på eller vedlikehold av fylkesveg 826. Det fremkommer ikke opplysninger som tyder på at man mente å forby videre bruk av vegen da forskriften ble vedtatt, og vegen har vært i bruk siden vernetidspunktet. For å klargjøre at fortsatt bruk og vedlikehold av vegen ikke er i strid med verneforskriften, finner vi det hensiktsmessig å vedta nye bestemmelser i punkt V om at drift og vedlikehold av fylkesveg 826 og motorferdsel på vegen er tillatt.

Endringer knyttet til bruk og vedlikehold av Gamle Grønåsvei, samt til telekommunikasjonsanlegg ved Gamle Grønåsvei

Gamle Grønåsvei er en privat vei som krysser reservatet fra østgrensa og frem til fv. 826. Veien brukes som adkomst til et koblingshus som tilhører Telenor og til ei privat hytte, begge beliggende inne i reservatet. Fra reservatets østgrense og frem til koblingshuset går det videre ei lavspentlinje i luftledning parallelt med Gamle Grønåsvei. Denne er eid av Fauske Lysverk AS. Verken veien, koblingshuset eller kraftlinja er nevnt i verneforskriften.

I sin tilrådning foreslår Fylkesmannen at det åpnes for «nødvendig motorisert transport til koblingshuset» i forbindelse med drift og vedlikehold og for «drift og vedlikehold av eksisterende lavspentlinje» uten søknad. Det foreslås videre at det innlemmes hjemmel for å gi tillatelse til «motorferdsel og parkering» på en del av veien og for vedlikehold av hele veien.

Etter forespørsel fra Miljødirektoratet tilrår Fylkesmannen videre at det det også bør åpnes for motorferdsel på Gamle Grønåsvei uten søknad i forbindelse med drift og vedlikehold av kraftlinja.

Også på dette punktet synes det å ha skjedd en forglemmelse når det ikke ble tatt hensyn til koblingshuset og kraftlinja ved vedtakelsen av verneforskriften. Miljødirektoratet finner derfor at

det bør inntas bestemmelser som åpner for motorferdsel til koblingshuset og for drift og vedlikehold av kraftlinja i punkt V slik Fylkesmannen foreslår. Vi finner videre at det i samme punkt bør åpnes for motorisert ferdsel på Gamle Grønåsvei i forbindelse med drift og vedlikehold av kraftlinja.

I forvaltningsplanen for Fauskeidet fremgår det at veien er i ferd med å gro igjen, og vi forstår det derfor slik at den per i dag ikke brukes mye. Ettersom det heller ikke er kommet innsigelser mot Fylkesmannens forslag til forskriftsendring i høringsrunden, antar vi at det vil være uproblematisk at det for fremtida kreves dispensasjon. Tillegget om at det kun vil være mulighet til innkjøring fra fylkesveg 826 kom etter innspill under høringa. De øvrige høringspartene har dermed ikke fått mulighet til å fremme eventuelle motforestillinger. Det er heller ikke gitt noen begrunnelse for hvorfor dispensasjonsmuligheten bør begrenses på denne måten. Det fremstår som uklart om innkjøring fra E6 er praktisk for andre enn for Fauske Lysverk, men vi finner det likevel uheldig å innføre en slik begrensning av dispensasjonsadgangen uten høring. Punktet vedtas derfor i den form det opprinnelig ble foreslått som nytt punkt VI nr. 2. Vi understreker for ordens skyld at dette ikke er til hinder for at Fylkesmannen setter vilkår om hvor innkjøring skal skje i den enkelte dispensasjon.

Sett hen til at vegen tillates brukt, synes det videre hensiktsmessig at det også åpnes for vedlikehold av vegen. Etter det vi forstår er vegen imidlertid ikke vedlikeholdt siden vernetidspunktet. Hvorvidt det foreligger behov for vedlikehold av hele vegen fremstår imidlertid per i dag som uklart. Hvilken vegstandard som bør tillates kan videre variere mellom de forskjellige delene av vegen. Det synes dermed mest hensiktsmessig at eventuelle ønsker om vedlikehold undergis ei individuell vurdering. Bestemmelse om vedlikehold inntas derfor som en spesifisert dispensasjonsbestemmelse i punkt V første ledd nr. 4. Dette innebærer at tillatelse kun gis der Fylkesmannen etter ei skjønnsmessig vurdering finner at fordelene med vedlikeholdet oppveier eventuelle skader på verneverdiene.

Istandsetting av kulturminner

Etter forslag fra Sametinget foreslår Fylkesmannen å innta bestemmelse om at det kan gis tillatelse til «istandsetting, restaurering og skjøtsel av kulturminner».

Fylkesmannen kan allerede i dag gi dispensasjon for istandsetting, restaurering og skjøtsel av kulturminner etter naturmiljøloven § 48, i den grad slike tiltak i det hele tatt rammes av forbudet mot endringer i «de naturgitte forhold». Fylkesmannens forslag er videre i tråd med gjeldene normalbestemmelser i nye naturreservater, og vi finner det hensiktsmessig at det også for Fauskeidets del presiseres at skjøtsel med mer av kulturminner kan tillates. Miljødirektoratet vedtar derfor endring i tråd med Fylkesmannens tilrådning som nytt punkt VI nr. 4.

Uttransport av elg

I høringsrunden fremkom det forslag fra Fauske og Sørfold jeger og fiskerforening om et generelt unntak fra vernebestemmelsene for motorisert ferdsel på barmark for uttransport av felt elg. Forslaget ble støttet av Fauske kommune som hadde fått kopi av høringsuttalelsen fra jeger og fiskeforeninga.

Fylkesmannen fant det ikke heldig å innta et slikt generelt unntak, men tilrår å innta bestemmelse om at det kan gis dispensasjon for uttransport av felt elg.

Miljødirektoratet vil bemerke at det av gjeldende verneforskriften punkt V nr. 5 fremgår at «elgjakt med/uten hund» er tillatt. Det er ikke inntatt bestemmelser om uttransport av felt elg. Hvorvidt dette skyldes et bevisst valg fremstår dog som tvilsomt. Barmarkskjøring kan imidlertid potensielt være til skade i et våtmarksområde, og bør dermed generelt sett unngås.

Ettersom forslaget fra Fauske og Sørfold jeger og fiskeforening fremkom i en høringsuttalelse har øvrige høringsparter, unntatt kommunene som fikk kopi av uttalelsen, ikke hatt mulighet til å kommentere forslaget. Hvorvidt det faktisk er et behov for tillatelser for motorisert uttransport av felt elg fremstår videre som uklart. Jeger og fiskeforeningas forslag er generelt begrunnet - det vises ikke til at dette er et aktuelt behov i Fauskeidet naturreservat. Vi har gjennomgått avgjørelsene av dispensasjonssøknader vi har mottatt fra Fylkesmannen, og det kan av disse se ut som om det heller ikke noen gang er søkt om tillatelse til å transportere ut felt elg i dette reservatet. Slik spørsmålet er opplyst per i dag, finner Miljødirektoratet derfor ikke tilstrekkelig grunnlag til å endre forskriften på dette punktet.

Rydding rundt hytter

I e-post av 18. juni 2013 foreslo Fylkesmannen også å innta bestemmelse som åpner for rydding og stell av hyttetomter.

Som Fylkesmannen påpeker er et slikt unntak ikke uproblematisk sett opp mot verneverdiene. Vi finner da ikke at forslaget bør vedtas uten at problemstillingene er nærmere belyst gjennom en høringsprosess.

Endringer/omredigering i punkt V

Gjeldende forskrifts punkt V inneholder generelle unntak fra vernebestemmelsene i punkt IV. Slik punktet er formulert fremgår det ikke tydelig hvilke bestemmelser i punkt IV den enkelte bestemmelsen i punkt V gjør unntak fra. For å tydeliggjøre dette, endres derfor redigeringa av punktet ved at punktet deles i tre ledd, hvorav første ledd utgjør unntak fra alle bestemmelser i punkt IV, andre ledd utgjør unntak fra punkt IV nr. 1-3, mens tredje ledd utgjør unntak fra motorferdselsforbudet i punkt IV nr. 4.

På bakgrunn av det ovennevnte vedtar Miljødirektoratet følgende endringsforskrift:

Forskrift om endring av forskrift av 16. desember 1983 nr. 2000 om fredning for Fauskeidet naturreservat

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 77, forskrift av 3.7.1987 nr. 572 om delegering av myndighet etter naturvernloven m. v. til Miljøverndepartementet for fredningsvedtak og brev av 3.11.1988 om delegering til DN etter naturvernloven, gjøres følgende endring i forskrift av 16. desember 1983 nr. 2000 om fredning for Fauskeidet naturreservat, Fauske kommune, Nordland.

I

Forskriftens tittel skal være:

Forskrift om fredning for *Fauskeidet* naturreservat i Fauske og Sørfold kommuner, Nordland.

II

Punkt I skal lyde:

I medhold av lov om naturvern av 19. juni 1970 nr. 63, § jfr. § 10 og §§ 21, 22 og 23, er et våtmarksområde på *Fauskeidet* i *Fauske og Sørfold kommuner*, Nordland fylke, fredet som naturreservat ved kgl. res. av 16. desember 1983 under betegnelsen «*Fauskeidet naturreservat*».

III

Punkt II første ledd skal lyde:

Det fredete området berører følgende gnr/bnr:

Fauske kommune: 107/1, 107/3, 107/6, 107/7, 107/12, 107/13, 107/19, 107/30, 108/1, 108/3, 108/4, 108/6, 108/7, 108/8, 108/9, 108/10, 108/11, 108/12, 108/18, 108/19, 108/20, 108/21, 108/28, 108/30, 108/35, 108/40, 108/70, 109/1, 109/2, 109/3, 109/4, 109/5, 109/9, 109/11, 109/14, 109/15, 109/16, 109/18, 110/4 m/fl., 110/13, 110/14, 110/21, 110/22 m/fl., 110/25, 110/26, 110/27, 110/69, 110/70, 111/9, 111/10, 113/1, 113/4, 113/8, 113/11, 113/13, 113/20, 113/34, 113/42, 113/43, 113/44, 113/45, 113/46, 113/47, 115/10, 115/18, 115/23, 115/24, 115/27, 115/28, 115/35, 115/44 og 131/1.

Sørfold kommune: 58/2.

IV

Punkt V skal lyde:

Bestemmelsene i punkt IV er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i ambulans-, politi-, brannvern-, oppsyns-, skjøtsels- og forvaltningsøyemed.

Bestemmelsene i punkt IV nr.1 - 3 er ikke til hinder for:

- 1. Beiting og sanking av bær og matsopp.*
- 2. Vedhogst etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.*
- 3. Drift og vedlikehold av fylkesveg 826 (Røsvikveien)*
- 4. Drift og vedlikehold av eksisterende lavspennelinje nord for Gamle Grønåsvei*
- 5. Elgjakt med/uten hund etter viltlovens bestemmelser og forskrifter gitt i medhold av denne.*

Forbudet mot motorferdsel i punkt IV nr. 4 er ikke til hinder for:

- 1. Motorisert vedtransport over myra når marka er frossen og snødekket.*
- 2. Motorisert ferdse på fylkesveg 826 (Røsvikveien).*
- 3. Nødvendig motorisert transport til koblingshus i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende telekommunikasjonsanlegg.*
- 4. Nødvendig motorisert transport på Gamle Grønåsvei i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende lavspennelinje.*

V

Punkt VI skal lyde:

Forvaltningsmyndigheten eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer kan gi tillatelse til:

- 1. Å føre dremsvann inn i reservatet dersom slikt avløp er nødvendig for å kunne drenere utenforliggende arealer til jordbruksformål.*
- 2. Motorferdsel og parkering langs Gamle Grønåsvei.*

3. Vedlikehold av Gamle Grønåsvei og bru over Svartoset.
4. Istandsetting, restaurering og skjøtsel av kulturminner.

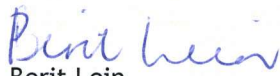
VI

Forskriften trer i kraft straks.

Videre saksgang

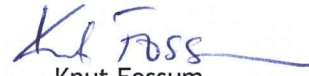
Miljødirektoratet vil sørge for de nødvendige oppdateringer i tinglysingsregisteret og kunngjøre endringsforskriften i Norsk Lovtidend. Fylkesmannen bes kunngjøre endringsforskriften lokalt.

Miljødirektoratet

Berit Lein

Avdelingsdirektør - avdeling for naturbruk og vern

Knut Fossum

seksjonsleder

Kopi til:

Klima- og

miljødepartementet

Sámediggi - Sametinget

Postboks 8013 Dep 0030 OSLO

Ávjovárgeaidnu 50 9730 KARASJOK